

Zapewnienie właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo (2015)

2016-09-19

Projekt pn. *Zapewnienie właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo* został zrealizowany w 2015 roku. W ramach projektu zrealizowane zostały następujące zadania:

1. *Ochrona płazów w Małopolsce* - zakupiono urządzenia służące zabezpieczeniu fragmentów dróg przed wkraczaniem płazów na jezdnie w lokalizacjach gdzie płazy masowo giną podczas migracji sezonowych (głównie wiosennych); przeprowadzono warsztaty dla pracowników na temat ochrony płazów oraz możliwych skutecznych działań minimalizujących negatywny wpływ na płazy inwestycji liniowych (drogi, linie kolejowe); zakupiono specjalistyczny środek transportu służący do wykonywania zadań z zakresu ochrony gatunkowej;
2. *Działania mające na celu ratowanie zagrożonych gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową - ochrona miejsc lęgowych ptaków* - zakupiono budki lęgowe dla jerzyków, budki dla wróbli i kawek, które zostaną przekazane podmiotom przeprowadzającym termomodernizację budynków, podczas której zniszczeniu ulegają siedliska tych gatunków ptaków; zakupiono platformy pod gniazda bociana białego, które zostały przekazane podmiotom w celu ich zamontowania; wykonano zabiegi ochronne na gniazdach bociana białego i bociana czarnego;
3. *Zarządzenie populacją bobra europejskiego na obszarze województwa małopolskiego - stosowanie materiałów zabezpieczających przed szkodami* - zakupiono materiały zabezpieczające przed szkodami powodowanymi przez bobry: siatkę metalową, siatkę leśną i słupki metalowe w celu ich nieodpłatnego przekazania właścicielom gruntów, na których zaistniały szkody i istnieje zagrożenie wystąpienia dalszych strat gospodarczych powodowanych przez bobry;
4. *Wypas owcy olkuskiej na wybranych murawach kserotermicznych w województwie małopolskim* - kontynuowano zabieg ochronny polegający na wypasie owiec rasy olkuskiej obszarach chronionych w gminie Raclawice na Wyżynie Miechowskiej, na których występują cenne murawy kserotermiczne z istotnymi stanowiskami storczyków, stanowiącymi siedliska priorytetowe chronione w ramach sieci Natura 2000;
5. *Inwentaryzacja potencjalnych miejsc występowania nietoperzy na terenie obszarów Natura 2000 Ostoje Nietoperzy Bukowca PLH120020 i Podkowce w Szczawnicy PLH120037* - zlecono wykonanie inwentaryzacji potencjalnych miejsc występowania nietoperzy w obszarach Natura 2000 (strychów domów, piwnic); wykonane zostały nasłuchy za pomocą detektorów w celu ustalenia tras migracyjnych nietoperzy; w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji uzyskano wykaz potencjalnych i potwierdzonych lokalizacji schronień oraz kolonii letnich nietoperzy: podkowca małego i nocka dużego w obydwu obszarach Natura 2000; inwentaryzacja stanowi realizację zapisów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 - uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, niezbędne do planowania i wykonania działań ochronnych oraz likwidacji zagrożeń;
6. *Ochrona nietoperzy w mieście* - wykonano ekspertyzę chiropterologiczną w blokach mieszkalnych na terenie głównych osiedli w Nowym Sączu, polegającą na oszacowaniu liczebności populacji nietoperzy bytujących w budynkach (ze szczególnym uwzględnieniem borowca wielkiego), określeniu niezbędnych działań ochronnych, a także możliwych do wykonania działań minimalizujących uciążliwość odczuwanych przez mieszkańców w związku z bliską obecnością tych zwierząt; przeprowadzono spotkania szkoleniowo - informacyjne dotyczące zasad postępowania z nietoperzami w szkołach podstawowych, z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowej i z mieszkańcami; zakupiono budki lęgowe dla nietoperzy, które zostaną przekazane zarządcom budynków w razie podejmowania prac remontowych na budynkach, w celu zapewnienia nietoperzom siedlisk zastępczych; opracowano i powielono materiały informacyjne o nietoperzach, które rozdysponowane zostały wśród mieszkańców Nowego Sącza i dzieci ze szkół podstawowych;
7. *Małopolskie Centrum Czynnej Ochrony Reliktowych Chrząszczy* - utworzono elektroniczną bazę danych dotyczącą chronionych gatunków chrząszczy próchnojadów występujących w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem Małopolski; wykonano budki zastępcze dla pachnicy dębowej, służące do interwencyjnego przechowywania larw pachnicy dębowej oraz przeniesiono czynne żerowiska chronionych chrząszczy do budek; zakupiono sprzęt niezbędny do prowadzenia interwencji terenowych oraz do oznaczania poszczególnych gatunków chrząszczy; zorganizowano seminarium naukowe dotyczące stanu wiedzy na temat chrząszczy dendrofilnych i metod ich ochrony;
8. *Czynna i konserwatorska ochrona pierwiosnki omączonej Primula farinosa na jedynym w Polsce stanowisku w Beskidzie Sądeckim w obszarze Natura 2000 - etap IV* - dokonano podsumowania prowadzonych od 2011 r. obserwacji fenologicznych zmierzających do wyznaczenia terminu rozpoczęcia i zakończenia kwitnienia oraz terminu pojawienia się nasion pierwiosnki omączonej; przeprowadzono trzykrotne liczenie kwitnących okazów pierwiosnki omączonej i dokonano oceny zdolności do kiełkowania nasion pierwiosnki omączonej zebranych w 2015 r.; rozmnożono pierwiosnkę z nasion zebranych w 2014 r. w celu uzyskania kolejnej partii roślin, służącej w przyszłości jako materiał do założenia stanowisk zastępczych pierwiosnki omączonej na terenie Beskidu Sądeckiego; wytypowano odpowiednie siedliskowo miejsce do założenia stanowiska zastępczego pierwiosnki omączonej w 2016 roku; przeprowadzono kontrolowany wypas stada owiec, dokonano jednorazowego koszenia stanowiska metoda tradycyjną (przy użyciu kosy ręcznej); ograniczono rozwój roślin ekspansywnych na stanowisku poprzez ich ręczne karczowanie; dokonano rozpoznania entomofauny biorącej udział w zapyłaniu kwiatów pierwiosnki omączonej.

Projekt został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.